

NEWSLETTER

2019.

septembar
+ oktobar

FONDACIJA
HASTOR

BOSANSKI ARHITEKTONSKI IDENTITET: JEDINSTVEN U SVOJOJ RAZLIČITOSTI

Septembarski mjesečni sastanak studenata stipendista Fondacije Hastor, održan u subotu, 14.09. u prostorijama ASA grupacije, bio je tematski orijentiran ka bosanskoj arhitekturi, pa s tim u vezi i ka ukupnom bosanskom kulturnom naslijeđu.

Naime, različite kulture su vremenom oblikovale i suoblikovale, kako bosanski arhitektonski, tako i kulturalni kontekst, generalno promatrajući. No, valja istaći i činjenicu da, ma koliko taj identitet bio oblikovan pod različitim, najčešće izvanjskim utjecajima, on ostaje bosanski identitet, jedinstven u svojoj inspirirajućoj različitosti. Ta različitost rezultatom je svojevrsne sinteze svih pređašnjih utjecaja i kulturnih obrazaca i vrijednosti koji su se kroz stoljeća ispreplitali na ovom području. Upravo o ovoj tematici i heteronimiji, kao bazičnoj odrednici bosanskog kulturalnog identiteta u kojoj se ogleda i autentičnost samog arhitektonskog naslijeđa, govorila je mlada, perspektivna arhitektica Delila Veispahić. Delila je 2015. godine započela svoj studij na Internacionalnom univerzitetu u Sarajevu, na Fakultetu tehničkih i prirodnih nauka, Odsjek za arhitekturu, koji je i finalizirala tekuće godine. Dijelom je Fondacije Hastor već tri godine, te je kao stipendistica i volonterka imala priliku da izvjestan period bude mentorica grupi učenika u Kaknju, a bila je potom i dio tima administracije Fondacije Hastor. Ove godine bile je angažirana na poslovima

monitoringa, kao novog segmenta rada Fondacije, a njena marljivost i posvećenost su još od samog početka stipendiranja prepoznati kao njeni temeljni kvaliteti.

Aktuelizirajući značaj prethodno navedene teme, o kojoj se nerijetko samo površno govori u javnom diskursu, Delila je stipendistima i stipendisticama Fondacije Hastor pokušala približiti vrijednost i signifikantnost polifonije bh. arhitekture. Naime, ovomjesečni sastanak studenata bio je koncipiran u vidu interaktivnog predavanja, u okviru kojeg su studenti, podijeljeni u grupe, imali priliku iznijeti stavove o vlastitoj percepciji i razmišljanjima o tome šta bh. arhitektura zapravo predstavlja. Upravo na ovakav način studentima je bila omogućena razmjena mišljenja, pri čemu se kao dominantna asocijacija na cjelokupni arhitektonski segment bh. identiteta izdvojila upravo različitost, koja je kao takva produktom preplitanja različitih kulturalnih utjecaja koje su sa sobom donosile velike imperije na tlu BiH. No, bh. arhitektura, pa u tom smislu i kultura uopće, uspijevala je nadživjeti sve mijene uzimajući iz svakog prethodnog razvojnog perioda nešto autentično, prilagođavajući to svom podneblju, te gradeći na taj način osebujnu bosansku identitetsku crtu. Pored navedenog, Delila je s ostalim stipendistima odlučila podijeliti i ideje koje mogu realizirati na volonterskim radionicama s djecom, posredstvom kojih će mjesečne sastanke učiniti interesantnijim, ali i potaći

kreativnost kod učenika. Svrhu svoje prezentacije Delila opisuje sljedećim riječima: „Ovu priliku sam željela da iskoristim i svima nama pružim mogućnost da se kroz arhitekturu malo bolje upoznamo sa svojim identitetom, ali i obrnuto, da kroz slojevitost identiteta shvatimo i slojevitost bosanske arhitekture iz različitih perioda, od najranijih doba. Drago mi je da smo kroz dvije interaktivne radionice, koje su ciljano pripremljene, razmijenili svoja razmišljanja, diskutovali, došli do zaključka, ali i ostavili mogućnosti daljeg razmišljanja svakoga za sebe“.

Drugi segment septembarskog sastanka bio je rezerviran za druženje i međusobno upoznavanje studenata stipendista, te je u tu svrhu organiziran kviz općeg znanja u kojem su prisutni učestvovali posredstvom aplikacije. Podijeljeni u timove,

stipendisti su imali priliku sintetizirati pojedinačna znanja iz različitih domena, te na taj način postati pobjedničkom ekipom. Kviz je protekao u takmičarskom duhu i neizvjesnosti, a studenti su tokom cijelog njegovog trajanja imali mogućnost pratiti rezultate preko projektora.

Fondacija Hastor je već trinaest godina prepoznatljiva po svojoj konzistentnosti i posvećenosti društveno odgovornom radu, a redovni mjesečni sastanci na kojima su nerijetko i njeni stipendisti u ulozi govornika i predavača, neposredna su refleksija dugoročne misije Fondacije orijentirane u pravcu izgradnje prosperitetnije i kvalitetnije zajednice, čiji su krucijalni nosioci mlade, uspješne individue.

Amina Vatreš

KONZISTENTAN TRUD KAO PREDUVJET SAMOOSTVARENJA

U subotu, 19. oktobra, u velikoj sali ASA Prevent grupacije održano je još jedno mjesečno okupljanje studenata stipendista Fondacije Hastor. Studenti su i ovoga puta imali priliku prisustvovati nadasve zanimljivom i nadahnjujućem predavanju koje će im, sigurni smo, u budućnosti, u važnim segmentima života koristiti.

Fondacija Hastor ulaže maksimalne napore kako bi svoje stipendiste, čije se školovanje bliži kraju, pripremila za izazove poslovne sredine i tržišta rada. Iskustvo koje stipendisti stječu prilikom volonterskih aktivnosti od izuzetnog je značaja za njihov budući poslovni uspjeh. Pored toga, Fondacija Hastor nastoji ohrabriti i dodatno motivisati svoje stipendiste, pred kojima se nalaze važne odluke i izbori.

U tom smislu, fokus ovomjesečnog sastanka stipendista Fondacije Hastor je bio na razgovoru o naporima koje je potrebno uložiti kako bi se postigli određeni ciljevi. U prostorijama ASA Prevent grupacije proteklog vikenda smo ugostili Zlatana Faika Uzunovića, generalnog direktora jedne od

kompanija u okviru Prevent grupacije – Prevent Interiora. Gospodin Uzunović je, također, sudjelovao u brojnim projektima kroz djelovanje Fondacije Hastor, a posebno kada je riječ o organizaciji TAKT akademije, koja svojim polaznicima pruža znanje i vještine potrebne za rad u industrijama mode, tekstila, namještaja i automotiva.

Zlatan je studentima govorio o temi koja je za njih u ovom periodu najaktuelnija, a tiče se njihove budućnosti. Potraga za zaposlenjem nije jednostavna, a tržište rada je nemilosrdno. Za studente je veoma važno biti spreman na izazove nove faze života. U toku predavanja, poseban akcenat je stavljen na motivaciju, koje kod naših stipendista ne manjka ni u kom smislu. Gospodin Uzunović je postavio pitanje koje se tiče motivacije mladih i toga da li je mladima danas uopće potrebna motivacija, s obzirom na to da je svako krojač vlastite sudbine, te da isključivo od nas samih zavisi šta ćemo uraditi na kraju dana. Također, istakao je kako se motivacija, u nekom smislu, može poistovjetiti s ambicijom. Dakle, ukoliko osoba posjeduje ambicije, iz istih će proizaći motivacija za ispunjenje bilo kojeg cilja, želje i ideje.

Kako bismo postigli naše ciljeve, ispunili snove i zakoračili u poslovni svijet, jako je važno da se pridržavamo nekih stvari. Prije svega, gost predavač je naglasio kako je u svakoj situaciji jako važna želja za napretkom u svakoj sferi života, posvećenost onome što radimo, trud, upornost, te vjera u samog sebe. Kao izuzetno važan motivirajući faktor svakog napretka, gospodin Uzunović je izdvojio samopouzdanje.

Također, od velikog je značaja objektivno sagledavanje svake situacije u kojoj se nađemo, prije nego preduzmemo odgovarajući korak. U tom smislu, prije djelovanja, potrebno je analizirati aspekt vrijednosti i nedostatak vrijednosti. Kada neka osoba posjeduje navedene kvalitete i osobine, potrebno je određeno vrijeme koje će donijeti željeni rezultate i uspjeh je u velikoj mjeri izvjestan.

Nakon predavanja gospodina Uzunovića i razgovora s njim, uslijedilo je druženje stipendista. S obzirom na to da je počela nova akademska godina, a veliki broj naših stipendista završava svoje formalno obrazovanje, te time prestaje biti korisnik stipendije Fondacije Hastor, neki od njih su odlučili podijeliti svoja iskustva koja su stekli u Fondaciji, te tom prilikom i iskazati riječi zahvalnosti. Nekoliko naših stipendista se emotivnim riječima nakratko oprostilo od Fondacije Hastor, s obzirom na to da su istakli kako završetak obrazovanja ne znači nužno završetak saradnje s Fondacijom. Ovi vrijedni i posvećeni stipendisti kažu kako će Fondacija Hastor u njima uvijek imati prijatelja i podršku, kakvu su oni imali dugi niz godina. Uz emotivne riječi, zagrljaje i pokoju suzu sastanak je priveden kraju.

Maida Husnić

POTPISANI UGOVORI ZA OŠ I ŠŠ U CIJELOJ BIH

Fondacija Hastor je i ove školske i akademske godine nastavila živjeti i u skladu s tim konzistentno afirmirati svoju dugoročnu misiju koja se ogleda u težnji ka izgradnji prosperitetnijeg i kvalitetnijeg bosanskohercegovačkog društva u čijem su središtu mlade, perspektivne individue. Naime, prethodna dva mjeseca u okviru Fondacije protekla su u svjetlu zaključivanja ugovora sa starim i novim stipendistima. Kao što je to već i općepoznato, broj stipendista Fondacije Hastor kontinuirano je u eksponencijalnom porastu, a tome u prilog govori i činjenica da je ove godine dodijeljeno čak 1 600 stipendija za učenike osnovnih i srednjih škola u cijeloj Bosni i Hercegovini. Direktor Fondacije, Seid Fijuljanin, ističe kako će se sa dodatnih preko 400 stipendija namijenjenih studentima s najuspješnijim rezultatima u okviru visokoškolskog obrazovanja, doći do cifre od 2.057 potpisanih ugovora sa stipendistima. Mladi ljudi, kao okosnica pozitivnih promjena u svim segmentima društvenog života, prepoznati su kao najrelevantniji potencijal u koji Fondacija Hastor već četrnaest godina nesebično ulaže sve raspoložive kapacitete. Sama finansijska pomoć, kao kratkoročni cilj u ispunjenju bazične misije, samo je jedan od segmenata posredstvom kojeg Fondacija ohrabruje mlade, ambiciozne individue nastojeći orijentirati znanje u ispravnom pravcu, pravcu uspjeha i izgradnje budućih lidera i društveno-odgovornih građana BiH. Govoreći u tom smislu, u okviru Fondacije posebno se apostrofira značaj volonterizma svih stipendista koji su njenim dijelom, a sve u skladu s nastojanjem da i sami stipendisti postanu neposredna refleksija svih vrijednosti na kojima ona temelji svoj dugogodišnji rad i progres.

Shodno činjenici da je sam broj stipendista Fondacije Hastor u eksponencijalnom porastu, te u skladu s predloženom kratkoročnom misijom Fondacije u smislu pružanja finansijske pomoći djeci marginaliziranoj usljed teškog socio-ekonomskog statusa, njene buduće pretenzije referiraju se na proširenje aktivnosti i različitih vidova pomoći mladima s ekonomski najnerazvijenijih područja BiH.

Obrazovanje, kao najoptimalnija investicija u težnji ka postizanju sveopćeg progressa, centralna je tačka oko koje Fondacija Hastor organizira svoje djelovanje, te u skladu s tim opravdava svoj slogan „**Obrazovanje- izbor pobjednika!**“.

FONDACIJA HASTOR SA PARTNERIMA ORGANIZOVALA OKRUGLI STOL NA TEMU „UNAPREĐENJE OBRAZOVANJA KROZ SARADNJU PRIVREDE I OBRAZOVNIH INSTITUCIJA S PRIMJERIMA DOBRE PRAKSE“

Kroz razvojno partnerstvo Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, „PREVENT COMPONENTS“ d.o.o. Goražde i Fondacija Hastor implementiraju projekat „IDEAL – Unapređenje i razvoj sistema obrazovanja i učenja za plastičare u Bosni i Hercegovini“. Razvojno partnerstvo se realizuje u okviru programa develoPPP.de u ime Njemačkog saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ). Projekat finansira BMZ i projektni partner iz privatnog sektora – kompanija „PREVENT COMPONENTS“ d.o.o. Goražde. Sve aktivnosti Projekta doprinose uspostavljanju sistema stručnog obrazovanja koji je više orijentiran na tržište rada i poboljšanju imidža srednjeg stručnog obrazovanja, kao i povećanje broja kvalificirane radne snage kao glavnog doprinosa privrednom razvoju zemlje.

Okrugli stol „Unapređenje obrazovanja kroz saradnju privrede i obrazovnih institucija s primjerima dobre prakse“, koji su organizirali Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje (APOSO) i Vanjskotrgovinska komora

Bosne i Hercegovine (VTK BiH) u saradnji sa projektom „IDEAL – Poboljšanje i razvoj obrazovnog sistema za plastičare u Bosni i Hercegovini“, održan je 30.10.2019. godine u Sarajevu.

Predstavnici Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje i Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine potpisali su Memoranduma o saradnji kao načina iskazivanja zajedničkog opredjeljenja u odnosu na zajednički cilj promocije saradnje između privrednih subjekata, poslovnih udruženja i obrazovnih institucija kako bi se unaprijedilo obrazovanje u skladu s potrebama tržišta rada.

Učesnici okruglog stola diskutovali su o mogućnostima učešća privrednog sektora u kreiranju obrazovnog procesa, načinima prevazilaženja problema nedostatka kvalifikovane radne snage, inicijativama i aktivnostima koje se provode u svrhu usklađivanja obrazovnog sektora s potrebama tržišta rada, te o standardu zanimanja i njegovom značaju za privredni sektor.

„Standard zanimanja predstavlja prvi korak ka jačanju saradnje između škole i privrede, jer on ima za svrhu definisati sva potrebna znanja, vještine te pripadajuću samostalnost i odgovornost koje određena osoba mora imati kako bi bila sposobna raditi u određenom zanimanju. Na osnovu standarda zanimanja nastaju standardi kvalifikacija koji mladim ljudima donose uspjeh na tržištu. Standard kvalifikacija služi jasnom definisanju ishoda učenja koje osoba treba imati. Jasno definisani standardi zanimanja i standardi kvalifikacije su preduslov za dobijanje kvalitetnih nastavnih planova i programa“, kazao je direktor Srednje stručne škole „Džemal Bijedić“ Goražde Admir Kurtović.

Kao pozitivan primjer, direktor Fondacije Hastor Seid Fijuljanin naveo je Srednju stručnu školu „Džemal Bijedić“ Goražde, gdje jedno cijelo odjeljenje praktičnu nastavu, od prvog pa do trećeg razreda, pohađa u kompanijama koje se bave obradom i proizvodnjom plastičnih komponenti.

„Sama ta aktivnost je značajna zato što djeca rade na modernim tehnologijama, ali i nastavnici se informišu o modernim tehnologijama i samim tim su opremljeniji znanjem koje mogu da prenesu djeci u toku njihove teoretske nastave, u okviru planova i programa. Fondacija Hastor će s partnerima, prije svega s GIZ-om i ostalim kompanijama sličnih ili istih industrija, pokušati da replicira ovu praksu u

drugim lokalnim sredinama i nadamo se da će u narednom periodu, od 2 do 5 godina, ovo postati masovna praksa, a već imamo najavljenju podršku i drugih međunarodnih organizacija koje će s GIZ-om podržavati ovu našu inicijativu“, kazao je Fijuljanin.

„Sredstva koja kompanija izdvaja za dualno obrazovanje ne treba gledati kao trošak, nego kao ulaganje koje daje dugoročne rezultate i stvara bolju budućnost kako za kompaniju, tako i za učenike srednjih stručnih škola“ rekao je Anes Bunjo, rukovodilac Prevent Componentsa.

Svim učesnicima predstavljani su primjeri uspješne saradnje privrednog i obrazovnog sektora u Bosni i Hercegovini nastale uz podršku projekta IDEAL, prvenstveno primjer Prevent Componentsa. Namjera je okupiti predstavnike vlasti, privrede i obrazovnih institucija radi vođenja konstruktivnog dijaloga o pitanjima unapređenja obrazovanja kroz saradnju privrede i obrazovnih institucija.

NARCISA HADŽAJLIĆ: MOJA ERASMUS ISKUSTVA

Naša stipendistkinja Narcisa trenutno proživljava najljepše doba studentskog života kao učesnica Erasmus+ programa razmjene studenata. U sklopu ovoga programa Narcisa će provesti jedan semestar studirajući na Univerzitetu Jean u Španiji.

U cilju prenošenja iskustava, kontaktirali smo Narcisu koja je za naš newsletter opisala svoja iskustva i utiske s ovog projekta. Na ovaj projekat aplicirala je zajedno sa drugaricom na nagovor profesorice njenog matičnog fakulteta, a već početkom septembra je otputovala u Jean odakle nam se i javlja.

Erasmus+ je međunarodni program Evropske unije za podršku obrazovanju, osposobljavanju, mladima i sportu u Evropi. Erasmus+ nema programe isključivo za studente, nego i za ostale pojedince i organizacije. Kroz Erasmus se mogu uključiti osobe raznih dobi, gdje mogu razviti sebe i svoju zajednicu podjelom svog znanja i iskustava u institucijama i organizacijama raznih zemalja. Također, Erasmus ima programe i prilike za razne organizacije kao što su univerziteti, centri za sport i obrazovanje, istraživačke organizacije i privatni poslovi. Opširne informacije se mogu naći na web stranici Evropske unije, međutim, konkretne prilike razmjene studenata zavise od ugovora univerziteta međusobno, što se treba istražiti na web-stranici samoga univerziteta.

„Za mene, to je s jedne strane prilika za upoznavanje ljudi i raznih kultura svijeta i za predstavljanje naše bosanke kulture drugim narodima, a s druge strane je to usavršavanje engleskog jezika i komunikacijskih vještina uporedo sa studiranjem“, ističe Narcisa.

Priznaje da prije odlaska u Jean nije znala da ovaj grad uopće postoji!

„Od dana intervjuja, pa nadalje sam počela istraživati o tom gradu, a ponajviše o Univerzitetu u Jaenu. Jaen (na španskom se čita Haen!) je grad na jugu Španije tačnije u provinciji Andaluzije. Studentski grad na čijem univerzitetu godišnje studira između šest do deset hiljada studenata, uključujući i strane studente. Sam grad nije ogroman i ima oko stotinjak hiljada stanovnika. Univerzitet u Jaenu je zasnovan tek 1993. godine i ima ukupno tri kampusa. Glavni kampus Las Lagunillas se nalazi u samom gradu Jaenu dok druga dva se nalaze u drugim gradovima iste provincije. Taj univerzitet je proglašen jednim od najboljih u Španiji protekle tri godine, dok i na svjetskom nivou ima zavidne pozicije u raznim segmentima obrazovanja, kao što je softversko inženjstvo.“

Svoje prve utiske, opažanja, ali i oduševljenje Španijom i španskom kulturom Narcisa nije krila:

„Od prvog dana kada smo stigli u Jaen, uprkos umoru koji se taložio u nama, iskoristili smo svaki slobodan trenutak da izađemo i prošetamo gradom i da se upoznamo s našom novom sredinom. Sistem života je potpuno drugačiji nego u Bosni, a pogotovo se razlikuje od država sjeverne Evrope, vjerovatno zbog klime koja je mnogo toplija u odnosu na našu, i još više zbog sjevernoafričke, pomalo i orijentalne kulture koja je ostavila trag od doba muslimana u Španiji tj. u Andaluziji. Dani su malo duži. Vremenska zona je ista i nema razlike u satima, ali u septembru sunce tek izlazi u 8:00, a zalazi oko 20:40. U toku dana i u popodnevnom satima tj. od 14:00 do 18:00 sati vlada mir u gradu – apsolutna tišina, osim ako prolazi neki veliki teretni kamion ili gradski autobus

koji škripi po cesti jer skoro nikoga ne možete sresti u ta doba na ulici i većina radnji, pa čak i neke pekare su zatvorene. Popodnevno sunce je prejako da bi se moglo izdržati dugo napolju. Ovih dana prosječna temperatura se kreće od 22 do 32 stepena što suhoj klimi otežava dnevne aktivnosti. U Jaenu nema rijeka i što se tiče zelenila postoje tri-četiri parka u gradu, a sve ostalo su polja maslina oko grada. Gdje god skrenete pogled u daljinu, vidjet ćete beskrajna polja maslina koje se izvoze po cijelom svijetu. Prema tome, nije teško shvatiti zašto je maslinovo ulje veoma jeftino i zašto se svaka hrana pravi uz dodatak maslinovog ulja. Priznajem, imaju jako ukusno maslinovo ulje koje daje sočan, a ponekad i sladak okus hrani.

Navečer grad oživi. Od 22:00, pa sve do 1:00 sat iza ponoći mogu se vidjeti otvoreni i puni kafići i barovi, pogotovo vikendom. Mogu se vidjeti i oni najmlađi koji su tek prohodali, pa sve do penzionera koji imaju svoje stalno društvo i vjerovatno svoj stalni kutak. Ono što je interesantno, pogotovo strancima koji

dolaze u Španiju, jest to da prosječni Španci skroz slabo poznaju engleski jezik. Jako rijetko se može naići na osobu u prodavnicama i kafićima s kojom bi se mogli sporazumjeti na engleskom jeziku oko narudžbe i računa. Jedino profesori na fakultetu i studenti znaju engleski jezik. Na početku nam je to bio najveći problem jer nismo poznavale španski jezik i sporazumijevale smo se pokretima ruku i izrazima lica.

Jaen je siguran grad, čak i jedan od najsigurnijih gradova u Španiji. Miran studentsko-penzionerski grad. Nije moguće izaći iz kuće i ne naići na starca koji je izveo svog psa, ili drugog kućnog ljubimca u šetnju. Mislim da jedino mi, strani studenti, ovdje nemamo pse. U svakom slučaju mi je drago što su nas primili. Ne postoje predrasude (barem do sad!). Svaki pojedinac u Jaenu se navikao da viđa sretne studente iz raznih zemalja na ulicama i u kafićima, te da mu pomogne ukoliko mu je to potrebno. Jedino bi još bolje bilo da svaki građanin Jaena, koji radi u javnim objektima malo bolje nauči engleski!"

NIKOLINA GAGIĆ U PREDSTAVI „U IME OCA“ NA SCENI SARTR-A

Talenat i angažiranost stipendista Fondacije Hastor se iz mjeseca u mjesec potvrđuju. U ovom broju newslettera donosimo priču o talentovanoj glumici, stipendistkinji Fondacije Hastor Nikolini Gagić.

Nikolina je studentica četvrte godine Akademije dramskih umjetnosti u Tuzli, na odsjeku Gluma.

Po završetku studija u Tuzli, želi pohađati master studije, a najsretnija bi bila kada bi uspjela upisati master studij u Engleskoj. Ističe kako želi ostati u pozorištu, stvarati i uživati u njemu zajedno s kolegama i publikom predstavlja joj izuzetnu čast.

Do sada je igrala u brojnim predstava, a u ovom izdanju newslettera izdvajamo Nikolinin glumački angažman u predstavi „U ime oca“, koja je odigrana u oktobru 2019. godine na sceni Sarajevskog ratnog teatra SARTR-a.

Predstava „U ime oca“ je nastala u Bosni 2019. godine, kao dio većeg projekta režisera Darrela Toulona, gdje radi s djecom koja su rođena kao posljedica ratnog silovanja, a u Bosni je takve djece, nažalost, bilo mnogo. Međutim, niko nije razmišljao o samoj djeci koja su se rodila, koja neznaju svog biološkog oca, iligaznaju, i koje im je posljedice to ostavilo u životu.

„Ni ja se prije predstave nisam pitala o tome, što me je sramota priznati, ali tako

je, a sada već znam nekoliko njih i drago mi je što ih imam u svom životu. Svaki put kad je igrano je kao neki novi doživljaj, jer nikad ne znamo ko nas gleda u publici. Poslije predstave bude diskusija, pa je bilo situacija gdje su nam se obraćale žene koje su silovane ili djeca koja su odrasla bez oca, i uvijek je emotivno i teško. Čast mi je biti dio nečega takvog – da dijelim scenu s kolegama i prijateljima, i da dijelim ljubav i podršku s gledaocima u publici. Predstava je za mene jedan od savršenih načina da se prikaže i progovori o tome, i nadam se da će još puno ljudi imati priliku da je gleda i da doživi sve što mi doživljavamo“, ističe Nikolina.

Na akademiji je imala priliku igrati ispitne predstave, a s jednom od njih („Odiseja“) učestvovala je na Festivalu antike u Zaječaru. Sve predstave na akademiji su određene temom istraživanja tog semestra/te akademske godine, pa je na drugoj godini studija zajedno s kolegama radila predstavu „Malograđani“ Maksima Gorkog, na trećoj Homerovu „Odiseju“ i „Sve je dobro što se dobro svrši“ Viliijama Šekspira. Prije upisa studija, amaterski se bavila glumom u rodnoj Srebrenici, u dramskoj sekciji.

Nikolina ističe kako je svako iskustvo na sceni posebno za sebe i ima svoje čari te kako od samog početka studija na Akademiji dramskih umjetnosti dijeli scenu s ljudima koji su sličnog razmišljanja kao i ona, koji je vole i podržavaju, a zajedno rastu u bolje ljude i bolje glumce.

„Smatram da me je gluma oblikovala i pomogla mi da odrastem i riješim neke probleme koji su me kočili, iako mislim da uvijek ima mjesta za napredak, pa tako ne mogu reći da sam uvijek zadovoljna

sobom i svojom igrom, ali često nismo mi u poziciji da sudimo o sebi“, kaže Nikolina.

Stipendistkinjom Fondacije Hastor je postala u decembru prošle godine. Kaže kako volontira od malih nogu te to smatra jednim hobiem uz glumu. Trenutno volontira u Srebrenici i u mreži Youth United in Peace, gdje radi s mladima iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Srbije.

„U toj mreži sam već nekoliko godina i imam bliske prijatelje, porodicu, što mi daje još veću želju da volontiram i da stvaramo nešto zajedno. U srednjoj školi sam svirala bubnjeve, tad sam zavoljela, a i sad volim metal muziku, uživam u njoj i to mi je jedan vid opuštanja ili pripreme za nešto što će mi biti naporno.“

Maida Husnić

ADELISA BEGIĆ U ULOZI PISCA I REŽISERA PREDSTAVE „ESMA SULTANIJA“

Proteklih dana je u Jajcu na inicijativu Asocijacije žena MIZ Jajce i uz podršku MIZ Jajce odigrana predstava „Esma sultanija“, koju je pripremila grupa mladih glumaca amatera i entuzijasta, a tekst i režiju iste potpisuje naša mlada stipendistkinja Adelisa Begić, učenica Srednje škole „Nikola Šop“.

U razgovoru za našu redakciju, Adelisa otkriva kako je na ideju za ovakav projekat došla njena nastavnica iz osnovne škole. Naša stipendistkinja je pomenuti projekat posmatrala kao izazov, i nešto novo u što se želi upustiti i time testirati svoje sposobnosti i mogućnosti.

„Prije godinu dana je to bila samo obična ideja, a danas je to jedna velika predstava i ozbiljan projekat. Za mene ovaj projekat predstavlja korak prema nečemu novom. Radim ono što volim i u čemu se pronalazim, pa mi samim tim pisanje ne predstavlja problem ili neku obavezu. Jednostavno se opustim i iznosim komadiće duše na papir.“

Predstava „Esma sultanija“ se temelji na istinitom događaju. Govori o Esmi sultaniji, ženi velikog vezira Mehmed-paše Muhsinovića, koja se naglo razbolijeva, a za svoje ozdravljenje daje u hair da se sagradi džamija i dvije ćuprije u mjestu gdje se dvije rijeke spajaju

u jednu, a za to mjesto je odabrano Jajce. Treba napomenuti da do sada nije napisano niti jedno djelo o Esmi sultaniji na ovakav način, te da svi koji su u mogućnosti treba da dođu i upoznaju se s onim pored čega svakodnevno prolaze.

Podsjećamo, Adelisa je još kao mala djevojčica pokazala sklonost ka čitanju i pisanju, a autorica je ljubavnog romana „Tvoja ljepota mijenja svijet“. „Moj hobi je pisanje. Željela bih jednog dana to i unovčiti ukoliko bude moguće. Pišem romane, razne tekstove, a evo sad sam napisala i dramu“, ističe Adelisa.

Pored aktivnosti koje se tiču pisanja, ova naša stipendistkinja je nedavno počela volontirati za Jajce Press, budući da se želi okušati i kao novinar. Ističe kako voli upoznavati nove ljude, sklapati prijateljstva, pokretati nove projekte i poslove, pronalaziti se u raznim poljima i obrazovati što je više moguće:

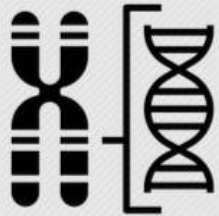

„Maštovita sam, znatiželjna, emotivna, odgovorna i organizovana. Volim izlaziti i družiti se, pomagati mami u kuhanju i kućnim poslovima. Ponekad mi je dan od 24h previše kratak da bih uradila sve što sam zamislila i što želim, ali ipak uspijem stići.“

Maida Husnić

KAKO JE MUŠICA ZARADILA 6 NOBELOVIH NAGRADA?

Mala vinska mušica, *Drosophila melanogaster*, prava je rock-zvijezda u svijetu bioloških istraživanja. *Drosophila* je odličan model-organizam za istraživanje iz više razloga: razmnožava se jako brzo pa zbog toga možemo pratiti nasljedne promjene i obrasce po kojima se njihova genetika ponaša, a veliki broj zaključaka izvučenih na osnovu istraživanja o vinskoj mušici, može, manje ili više direktno biti primijenjen na ljude. Istraživanja na *Drosophili* su bila toliko utjecajna da je čak 6 otkrića na toj bazi zaradilo famoznu Nobelovu nagradu. Pogledajmo danas čemu nas je sve vinska mušica kroz nauku naučila.

1 HROMOSOMI SU FAKTORI NASLJEĐIVANJA

Prvi "Nobel" vezan za mušicu otišao je Thomasu H. Morganu, koji je u svojoj proslavljenoj laboratoriji, prozvanom Soba muha (Fly room), potvrdio da su ćelijske formacije po imenu hromosomi, fizički faktor nasljeđivanja osobina.

2 X-ZRAKE IZAZIVAJU MUTACIJE

Herman Josef Muller nagradjen je Nobelom za svoj rad na *Drosophili* kojim je pokazao da visokoenergetska zračenja mogu izazvati mutacije u genomu, pogotovo u spolnim ćelijama, time se direktno prenoseći na potomke. Muller je bio jedan od saradnika Thomasa H. Morgana i pionira ovog pristupa istraživanju.

3 GENI KOJI UPRAVLJAJU RAZVOJEM EMBRIJA

Edward B. Lewis, Christiane Nüsslein-Volhard i Eric F. Wieschaus podijelili su svoju nagradu za dostignuća u embriologiji. Oni su, koristeći *Drosophilu* kao model organizam, identificirali i klasifikovali ključne gene koji upravljaju ranim razvojem organa u embriju.

4 KAKO RASPOZNAJEMO I PAMTIMO MIRISE

Richard Axel i Linda B. Buck riješili su dugogodišnju misteriju mehanizma pamćenja mirisa. Koristeći *Drosophilu*, identificirali su skupinu od oko 1000 gena odgovornih za formaciju mirisnih receptora u nazalnoj šupljini.

5

MEHANIZAM UROĐENOG IMUNITETA

Bruce A. Beutler, Jules A. Hoffmann i Ralph M. Steinman su svoju nagradu zaslužili revolucijom u imunologiji. Oni su, koristeći *Drosophilu*, otkrili proteinske receptore koji služe kao prva linija odbrane od mikroorganizama u ljudskom tijelu. Njihov rad je razjasnio i faze adaptivnog imuniteta te bio osnova za modelovanje brojnih tretmana za infektivne i druge bolesti.

6

KAKO SPAVAMO?

Jeffrey C. Hall, Michael Rosbash and Michael W. Young su dobitnici Nobelove nagrade za 2017. godinu. Odavno je bilo poznato da živi organizmi imaju unutarnji "sat", kojim se vode u vremenu i fazama spavanja. Ovi naučnici su izlovali gen koji upravlja našom potrebom za snom u noćnom periodu, a aktivnosti u dnevnom.

LEJLA KORMAN ISKUSTVO SA CAMBRIDGE-A

Svečane večere u togama, u stoljećima starim salama, uz svjetlost svijeća i prisustvo članova britanskog Doma lordova - zvuči kao scena iz Harry Potter filmova? Upravo tako je izgledalo mojih prvih nekoliko dana u Cambridgeu. Univerzitet je poznat po svojoj tradiciji koja se itekako poštuje, pa je tako sedmica prije zvaničnog početka predavanja bila prepuna dešavanja koja za cilj imaju da pomognu nama, studentima, upoznaju nas s tradicijom, fakultetom i nastavnim programom. Osim toga, takvi događaji su bili odlična prilika za upoznavanje mojih sadašnjih kolega i prijatelja, od kojih su svi, kao i ja, imali zbunjena i pomalo preplašena lica. Međutim, srdačni i prijateljski naklonjeni članovi osoblja, kao i starije kolege, pobrinuli su se da se vrlo brzo osjećamo kao kod kuće.

Zbog toga mogu reći da je moje dosadašnje iskustvo učenja na

Univerzitetu u Cambridge-u izvrsno – pristupačno akademsko osoblje, ogromni akademski resursi i moje kolege studenti koji dolaze iz svih krajeva svijeta, od Aljaske do Južnoafričke Republike. Kao što sam i očekivala, na postdiplomskom studiju poseban naglasak je na individualnom učenju, s tim da stvarna nastava za svaki modul traje oko dva sata sedmično. Međutim, to ni na koji način ne ograničava naš pristup profesorima, koji su itekako željni pomoći u bilo kojem trenutku. Slušati predavanja svjetskih lidera u oblasti razvojne i političke ekonomije kao što su Peter Nolan i Ha-Joon Chang, čije sam radove čitala za vrijeme svog dodiplomskog studija i zavidjela studentima koji imaju priliku učiti od njih, je izuzetno inspirirajuće, te ponekad djeluje i nestvarno.

Kao možda najznačajniji aspekt svog dosadašnjeg iskustva studiranja u

Centru za razvojne studije, izdvojila bih pažnju koju osoblje centra (profesori i supervizori) stavljaju na izgradnju našeg kritičkog i analitičkog rezonovanja. Za razliku od mnoštva drugih obrazovnih institucija, kako u UK tako i šire, Cambridge insistira na logici, argumentima, te samostalnom shvatanju tema koje se obrađuju. Ukratko, ono čime se profesori vode je "Zaboravi definiciju, daj mi svoje kritičko mišljenje!"

Iako je moj fokus svakako na učenju i spremanju eseja i ispita, Cambridge je grad koji nudi mnogo zanimljivih sadržaja za razonodu, kao što su mnogobrojni muzeji, parkovi, botaničke bašte, pubovi, te veličanstveni koledži, tako da koristim svaki slobodan trenutak da uživam u ovom nezaboravnom iskustvu.

PSIHOLOGIJA USPJEHA: KAKO IMATI USPJEŠNU AKADEMSKU GODINU?

Implementiranje na dokazima zasnovanih psiholoških koncepata koji u mnogome determiniraju na koji način i u kojoj mjeri procesiramo i kontekstualiziramo nove podatke i informacije, te ih prebacujemo u dugoročnu memoriju, u značajnoj mjeri može olakšati proces učenja, stjecanja novih saznanja, pa na samom kraju i postizanja uspjeha.

NAČIN RAZMIŠLJANJA IMA ZNAČAJNU INICIJALNU ULOGU!

Psihološke studije pokazuju da postoje dva dominantna načina razmišljanja kod studenata. Prvi način razmišljanja nominira se kao „fiksirani mindset“, gdje su mladi ljudi mišljenja da su njihove mogućnosti, inteligencija i talenti fiksirani, odnosno nepromjenjiva svojstva na koja ne mogu u bitnome utjecati, dok se drugi način razmišljanja referira na tzv. „rastući mindset“ u okviru kojeg studenti razumiju da se njihove sposobnosti i talenti itekako mogu razvijati posredstvom posvećenosti, zalaganja i ustrajnosti. To svakako ne znači da oni svačije mogućnosti i afinitete percipiraju isto i nisu stava da svako može postati novi Ajnštajn, ali itekako vjeruju da se inteligencija i talenat mogu unaprijediti ako se na njima konzistentno radi. Samim tim se povećavaju njihove šanse za progres i uspjeh. Dakle, u prethodno navedenom leži bazična distinkcija između predstavljenih načina razmišljanja, te u tom smislu pojedinac treba biti orijentiran ka težnji za razvojem i unapređenjem „rastućeg mindset-a“, ne samo kada je u pitanju uspješna akademska godina, već i kada je riječ o karijernom i profesionalnom polju, ali i o životu općenito.

RASUTA ENERGIJA JE IZGUBLJENA ENERGIJA: Fokusiranje na cilj

Ako ne znaš kuda ideš, kako ćeš stići na to mjesto? Analize su razotkrile mnoge ključne aspekte teorije postavljanja ciljeva, a implikacije su da je postavljanje kratkoročnih i dugoročnih ciljeva i postizanje uspjeha u kauzalnom odnosu. Postavljanje ciljeva je u direktnoj korelaciji s razinom motiviranosti, samopouzdanjem i samostalnošću ličnosti. Pored toga, psiholozi su i mišljenja da je zapisivanje ciljeva još jedna od efikasnih tehnika koja će individuu približiti doseganju uspjeha.

VELIKI CILJ – MALE ETAPE

Samoeфикаsnost je povezana s nivoom vjerovanja u vlastite mogućnosti, te se referira na sposobnost suočavanja s izazovima i uspješnim kompletiranjem zadataka koji stoje pred osobom. Osobom s visokom efikasnošću smatra se onaj ko je u stanju da sebi postavi izazovan cilj i da se u potpunosti preda njegovom dostizanju. U pitanju je individua koja čak i pod pritiskom uspijeva održati vjeru u vlastite sposobnosti, te je u skladu s navedenim sklona postizanju, pa nerijetko čak i povećanju svog sljedećeg cilja. S druge strane, osobom niske efikasnosti smatra se pojedinac koji zbog samog manjka samopouzdanja teži tome da smanji svoj prvenstveni cilj kako bi on, u svojoj percepciji, postao potencijalno ostvarljiviji. Najoptimalniji način da razvijemo i nadogradimo samoeфикаsnost leži u tome da postavimo veliki lični cilj, te da ga potom razložimo po manjim etapama i fazama koje nam se čine prihvatljivijim i lakše ostvarivim. Na taj način, ispunjavanjem svake manje etape, rast će naše samopouzdanje, naša vjera u vlastite sposobnosti, te ćemo posljedično biti u stanju ostvariti zamišljeni cilj konstantno promatrajući kako prosperiramo posredstvom manjih i jednostavnijih zadataka.

UNUTARNJI LOKUS KONTROLE: Preuzimanje odgovornosti i djelovanje

Lokus unutarnje kontrole podrazumijeva vjerovanje da moć izmjene, odnosno upravljanja životnim događajima leži upravo u nama samim, dok se suprotno tome, eksternim lokusom smatra mišljenje da našim životnim situacijama i okolnostima upravlja isključivo naša eksterna okolina, a ne mi sami. Ukoliko za svoje neuspjehe (npr. za nepoložen ispit) uvijek nalazite drugog krivca (npr. profesora koji vas „ne voli“) vrlo je vjerovatno da imate eksterni lokus kontrole. To, također, znači da ne posjedujete dovoljnu vjeru u vlastite sposobnosti. Najefikasniji način da prakticirate transformaciju eksternog u interni lokus kontrole jeste da sebi češće postavljate pitanja šta je to što ja mogu uraditi kako bih poboljšao situaciju. Istraživanja idu u prilog tome da osobe s izraženim unutarnjim lokusom kontrole ostvaraju bolja postignuća u obrazovanju, lakše se rješavaju stresa, efikasnije nalaze solucije za probleme, zadovoljniji su svojim poslom, mnogo su manje skloni depresiji, te su u konačnici više orijentirani ka postizanju dugoročnih ciljeva i težnji.

Najbolji indikatori uspjeha u dosadašnjem radu Fondacije Hastor jesu uspjesi njenih stipendista. Preduzetnost, angažiranost, spremnost za rad i posvećenost volonterskim aktivnostima su neke od vrlina koje posjeduju naši stipendisti, uz sve sposobnosti i vještine kojima se mogu pohvaliti u okviru formalnog obrazovanja. Dokaz za pomenuto su stipendisti Fondacije Hastor Ajla Aganhodžić i Armel Petak, koji shodno svojim brojnim aktivnostima u septembru, odnosno oktobru, nose titulu stipendista mjeseca Fondacije Hastor.

Ajla
Aganhodžić

SEPTEMBAR

Ajla Aganhodžić je stipendistkinja Fondacije Hastor koja dolazi iz Zenice. Trenutno pohađa četvrtu godinu Ekonomskog fakulteta u Zenici i kako kaže, namjerava upisati i drugi ciklus istog studija. Ova vrijedna i entuzijastična stipendistkinja se može pohvaliti dobrim uspjehom tokom studiranja, a dokaz tome jeste uspješno okončana treća godina studija s ostvarenom prosječnom ocjenom 9,70.

Stipendistkinjom Fondacije Hastor je postala u decembru prethodne godine. Iako je član velikog kolektiva Fondacije tek godinu dana, ističe kako je za taj relativno kratak vremenski period imala priliku upoznati mnoge ljude i ostvariti značajna poznanstva, pa i sklopiti brojna prijateljstva. Da Fondacija Hastor doista vjeruje u kvalitete kojima se može pohvaliti Ajla, dokaz je njen angažman u administracijskom timu Fondacije. Pored toga, Ajla redovno volontira na terenu, kao mentorica mlađim stipendistima.

Posebnu radost joj pričinjava to što je na jednom mjestu – u Fondaciji, uspjela pronaći motivaciju, iskrene prijatelje i iskustvo i ističe kako je to veliki uspjeh kojim se može pohvaliti u ovom trenutku.

OKTOBAR

Titula stipendiste oktobra je pripala Armelu Petaku, stipendisti Fondacije Hastor koji dolazi iz Novog Travnika. Pohađao je Osnovnu školu „Edhem Mulabdić“ u Opari. Potom je upisao i uspješno završio Saobraćajnu tehničku školu u Novom Travniku, nakon čega je stekao zvanje tehničar drumskog saobraćaja. Srednju školu okončava odličnim uspjehom, nakon čega odlučuje nastaviti svoje školovanje na Mašinskom fakultetu u Sarajevu. Za naš newsletter ističe kako nije ni sanjao da će odabrati pomenuti fakultet. Trenutno pohađa drugu godinu studija. Kada je riječ o planovima za budućnost, kaže kako je njegov prvi cilj da diplomira sa što boljim uspjehom te da potom upiše master studij na nekom od prestižnih studija u Evropi.

Želja za učenjem, velika motivacija i podrška Fondacije su ga doveli ovdje gdje je sada. Stipendistom Fondacije Hastor je postao u šestom razredu osnovne škole. „Često ističem kako ne bih ostvario mnoge ciljeve u životu da nije bilo Fondacije Hastor i našeg voljenog učitelja Rame. Što se tiče same organizacije i rada u Fondaciji, osjećam potrebu da se zahvalim Amili, Marizeli i Rabiji, koje su bile tu u svakom trenutku. Velika želja mi

Armel
Petak

je da jednog dana postanem uspješan čovjek koji će postati donatorom Fondacije Hastor te se na taj način odužiti za svaki vid podrške, a i kako bih mogao pružiti podršku svim mladim ljudima, baš onakvu kakvu sam pronašao u Fondaciji Hastor“, ističe Armel.

02.11. MEĐUNARODNI DAN BORBE PROTIV NEKAŽNJAVANJA NAPADA NA NOVINARE

Čini se da globalno stanje u sferi novinarstva u smislu neadekvatnog kažnjavanja napada na novinare možda najoptimalnije opisuje činjenica da svake godine samo jedan novinar dobije Pulicerovu nagradu, a čak stotinu njih biva ubijeno. Naime, u posljednjih dvanaest godina više od 1000 novinara ubijeno je isključivo zbog izvještavanja i diseminiranja izvjesnih informacija u javnost. Statistika govori da u devet od deset

slučajeva ubice prođu nekažnjeno, te u tom smislu nekažnjivost nerijetko dovodi do više ubistava i često je simptom pogoršanja sukoba i kršenja zakona i pravosudnih sistema. Zabrinjavajuća je i činjenica da se nekažnjavanje napada na novinare nadalje reflektira i na čitava društva budući da kao svoj produkt ima prikrivanje ozbiljnog kriminala, korupcije i najtežih slučajeva kršenja ljudskih prava i sloboda.

14.11. MEĐUNARODNI DAN DIJABETESA

Globalno, procijenjeno je da je 422 miliona odraslih ljudi živjelo s dijabetesom u 2014. godini u odnosu na 108 milijuna njih u 1980. To implicira činjenica da se globalna prevalencija dijabetesa gotovo udvostručila od 1980., povećavši se sa 4,7% na 8,5% u odrasloj populaciji. Ovo odražava povećanje povezanih faktora rizika kao što su prekomjerna težina ili pretilost. Također, tokom protekle decenije prevalencija dijabetesa rasla je brže u zemljama s niskim i srednjim, nego u zemljama s visokim dohotkom.

Pored prethodno navedenog, dijabetes je temeljni uzrok sljepoće, zatajenja bubrega, srčanog udara, moždanog udara i amputacije donjih udova. Zdrava prehrana, fizička aktivnost i izbjegavanje konzumiranja duhanskih proizvoda u značajnoj mjeri mogu spriječiti ili držati pod kontrolom dijabetes tipa 2. Pored toga, dijabetes se može liječiti, a njegove posljedice izbjeći ili odgoditi lijekovima, redovnim pregledom i liječenjem eventualnih komplikacija, te je, stoga, obilježavanje ovog dana prepoznato kao izrazito značajno.

16.11. MEĐUNARODNI DAN TOLERANCIJE

Ujedinjene nacije zalažu se za jačanje tolerancije njegovanjem međusobnog razumijevanja kultura i naroda. Ovaj imperativ leži u srži Povelje Ujedinjenih nacija, kao i Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima i važniji je nego ikad u dobu trenda porasta nasilnog ekstremizma i sukoba

širih razmjera za koje je karakteristično temeljno nepoštivanje ljudskog života. Godine 1996. Generalna skupština UN-a (rezolucijom 51/95) pozvala je države članice UN-a da 16. novembar obilježavaju kao Međunarodni dan tolerancije.

17.11. MEĐUNARODNI DAN PODSJEĆANJA NA ŽRTVE CESTOVNOG SAOBRAĆAJA

Nesreće u cestovnom saobraćaju glavni su uzrok smrti svih starosnih grupa i vodeći uzrok smrti djece i mladih u dobi od 5 do 29 godina. Također, rizik od smrti u saobraćajnoj nesreći tri puta je veći u zemljama s niskim prihodima nego u zemljama s visokim dohotkom.

Više od polovine svih smrtnih slučajeva u cestovnom saobraćaju referira se na najugroženije učesnike u saobraćaju, preciznije na pješake, bicikliste i motocikliste. Pješaci, biciklisti i

motociklisti prepoznati su kao "ranjivi učesnici u saobraćaju", te predstavljaju polovinu svih smrtnih slučajeva u cestovnom saobraćaju širom svijeta.

Obilježavanje ovog dana postalo je značajnim instrumentom u globalnim naporima orijentiranim ka smanjenju broja žrtava na cestama. Osim toga, ono otvara priliku za usmjeravanje pažnje na emocionalne i ekonomske konsekvence kod ljudi, a koje su uzrokovane saobraćajnim nesrećama.

21.11. SVJETSKI DAN FILOZOFIJE

Filozofija je nauka orijentirana prevashodno ka proučavanju prirode stvarnosti i postojanja, onoga što je moguće znati, ispravnog i pogrešnog modela ponašanja. Potječe od grčke riječi *philosophía* u značenju "ljubav prema mudrosti". Riječ je o jednom od bazičnih polja ljudske misli budući da teži upravo ka spoznaji samog smisla ljudskog života.

Danas se primarno želi apostrofirati sam značaj filozofije u različitim regionalnim kontekstima. Cilj je pružiti regionalni doprinos globalnim raspravama o savremenim izazovima koji su u funkciji podrške društvenim transformacijama. Svrha ovog pristupa je podsticanje regionalne dinamike, globalne saradnje u rješavanju velikih izazova današnjice poput migracije, radikalizacije, promjena u okolišu ili umjetne inteligencije.

25.11. DAN DRŽAVNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE

Tog historijski vrlo značajnog 25. novembra 1943. godine održano je prvo zasjedanje ZAVNOBIH-a (Zemaljsko antifašističko vijeće narodnog oslobođenja Bosne i Hercegovine), u Mrkonjić Gradu. Na pomenutom zasjedanju donesena je

odluka o obnovi državnosti BiH, potvrđene su njene historijske granice, koje su datirale još iz vremena srednjovjekovne Bosne, te je Bosna i Hercegovina definisana kao jedna od šest ravnopravnih republika u tadašnjoj Jugoslaviji.

25.11. MEĐUNARODNI DAN BORBE PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA

Nasilje nad ženama i djevojčicama jedno je od najraširenijih, najkonzistentnijih, te u tom smislu i najrazornijih kršenja ljudskih prava svijetu i danas. Dodatni problem je činjenica da ono nerijetko ostaje u velikoj mjeri neprijavljeno zbog straha, tišine, stigme i sramote koje osjećaju njegove žrtve. Općenito govoreći, manifestuje se u fizičkim, seksualnim i psihološkim oblicima koji obuhvataju

sljedeće: intimno nasilje od strane partnera, seksualno nasilje i uznemiravanje, trgovinu ljudima (ropstvo, seksualno iskorištavanje), te dječiji brak. Uprkos činjenici da nije riječ o pojavi koja karakterizira isključivo 21. vijek, nasilje nad ženama i dalje predstavlja prepreku postizanju jednakosti, razvoja, mira kao i ostvarivanju ljudskih prava žena i djevojaka.

: Fotografije s potpisivanja ugovora 2019.

Brčko

Bugojno

Maglaj

Olovo

Busovača

Sarajevo

Stolac

Čelić

Tomislavgrad

Goražde

Travnik

Ilijaš

Tuzla

Kladanj

Konjic

Zenica

Tarik Tokanović

Mašinski fakultet, Tuzla

Ono što ću pamtiiti tokom cijelog života jeste subota, 19. maja ove godine. Nekoliko dana prije te subote međusobno smo se dogovorili da jednom od naših stipendista iz grupe uljepšamo dan. Došli smo na tu ideju tako što je naš stipendista, prilikom upoznavanja, a i tokom naših druženja, znao spomenuti svog djeda koji se nalazi u Domu penzionera Tuzla. Jako je vezan za njega, te bi svaku subotu odvojio kako bi ga posjetio. Mi smo odlučili da zajedno s našim mentorima to jutro jedan dio našeg vremena provedemo s njegovim djedom, pa smo taj dan otišli svi zajedno u posjetu. Pripremili smo nekoliko iznenađenja, kako za djeda i našeg stipendistu, tako i za one koji su se tu našli taj dan. Neopisivu sreću, ljubav koja se desila u tom trenutku kada smo došli, zagrljaje, pa i suze od radosti nećemo zaboraviti.

PISMO MJESECA

Senada Podžić

Prije trinaest godina, tačnije 2006. godine, moja porodica i ja smo ugledali svjetlo na kraju tunela, a to svjetlo je bio učitelj Ramo. Učitelj nas je pronašao u Žepi, s obzirom na to da su Višegrad i Žepa te godine bila prva mjesta koja su dobila stipendije. Čast mi je bila da budem među prvih 300 porodica koje su te godine dobile stipendiju za svoju djecu od Fondacije Hastor, koja je iste godine osnovana i koja je od tada, pa sve do danas obradovala mnoge porodice. Dobivši stipendiju od Fondacije Hastor, moj život se znatno olakšao i moji putevi ka budućnosti su se otvorili. Fondacija Hastor je bila moj oslonac i na neki način vodič kroz život, i ne samo to, već mi je pružala mnogo više, a to je moralna podrška koju sam imala, kako od učitelja Rame, tako i od mnogih članova administracije. Osim pružanja materijalne podrške tokom mog školovanja i studiranja, slobodno mogu reći da me Fondacija Hastor pripremila za život i učinila samostalnom osobom. Stekla sam nezaboravna iskustva i praksu kroz volontiranje, pogotovo kroz volontiranje s učenicima, koje mi je omogućilo da naučim kako da na adekvatan način pristupim učenicima. Volontiranje koje mi je ova fondacija omogućila predstavlja vrlo jaku podlogu za moj budući profesionalni poziv, a to je poziv nastavnika. Hvala Fondaciji Hastor za sve što je učinila za mene tokom ovih godina.

Hatab Vlahovljak

FONDACIJA HASTOR

Bulevar Meše Selimovića 16, Sarajevo
033 774 789
033 774 823
fondacija@hastor.ba

REDAKCIJA

Džulisa Otuzbir
Razim Medinić
Amila Porča
Amina Vatreš
Maida Husnić

Lejla Đonlagić
Nirvana Žiško
Zehra Šarić
Ana Milijević